

عنوان مقاله:

XML

ارزیابی مولفه های تاب آوری محلات شهری در برابر سیلاب (مورد مطالعه: محلات واقع بر مسیر رودخانه ها در مناطق ۱، ۲، ۳، ۵ و ۲۲ شهرداری تهران)

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات جغرافیایی مناطق کوهستانی، دوره 4، شماره 2 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

احمد پوراحمد - استاد گروه جغرافیای انسانی، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

علیرضا صادقی - دانشجوی دکتری گروه جغرافیای انسانی، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

تاب آوری در سال های اخیر به یک مفهوم ثابت در تحلیل سیستم های پویا تبدیل شده است. همچنین این مفهوم به طور گسترده ای در سیستم های مکانی پویا نظیر شهرها به کار می رود. با توجه به اینکه محلات شهری واقع شده در مسیر رودخانه ها همواره مورد تهدید مخاطره سیلاب بوده است؛ لذا هدف مقاله حاضر بررسی تاب آوری محلات مناطق ۱، ۲، ۳، ۵ و ۲۲ شهرداری تهران واقع شده بر مسیر رودخانه ها در برابر سیلاب است. مقاله حاضر از نوع اکتشافی است، که با روش توصیفی- تحلیلی انجام گرفته است، برای گردآوری اطلاعات از روش کتابخانه ای و پیمایشی با استفاده از پرسشنامه و برای سنجش تاب آوری محلات منتخب از تکنیک تحلیل عاملی و آزمون آماری T-Test با استفاده از نرم افزار SPSS انجام شده است. یافته های تحقیق نشان می دهد که بالاترین میزان میانگین ۵۹/۳ مربوط به بعد اقتصادی و کمترین میزان میانگین ۲۰/۳ مربوط به بعد کالبدی است. در ضمن میزان میانگین کلی تاب آوری محلات واقع شده بر مسیر رودخانه ها در مناطق ۱، ۲، ۳، ۵ و ۲۲ شهرداری تهران ۳۹/۳ است که عددی پایین تر از میانگین نظری (۴) را نشان می دهد؛ همچنین یافته های پژوهش حاکی از آن است که از ترکیب ۴۶ متغیر، ده عامل شناسایی شده است که در مجموع ۱۵/۷۰ درصد از واریانس عوامل موثر در تاب آوری محلات واقع شده بر مسیر رودخانه ها در مناطق ۱، ۲، ۳، ۵ و ۲۲ شهرداری تهران را تبیین می کند. از میان این ده عامل استخراج شده، عامل اقتصادی و مالی به عنوان مهم ترین و اولین عامل بوده که با مقدار ویژه ۶۵/۸ توانسته است به تنهایی ۸۱/۱۸ درصد واریانس تحقیق را تبیین کند؛ در نهایت نتیجه مقاله حاضر نشان می دهد که بعد کالبدی در تاب آوری محلات واقع شده بر مسیر رودخانه ها در مناطق ۱، ۲، ۳، ۵ و ۲۲ شهرداری تهران از اهمیت بسزایی برخوردار است؛ چراکه شش عامل از میان عوامل ده گانه یعنی عامل برنامه ریزی و آمادگی، بازیابی و خودسازمان دهی، رعایت اصول و قوانین، زیرساخت های حیاتی، استحکامات و آسیب پذیری و عامل دسترسی به فضاهای باز و امن و مراکز مرتبط با مدیریت بحران از بعد کالبدی هستند، این شش عامل، روی هم نزدیک به نیمی (۶۰/۴۹ درصد) از کل عوامل موثر در تاب آوری محلات واقع شده بر مسیر رودخانه ها در مناطق ۱، ۲، ۳، ۵ و ۲۲ شهرداری تهران را تبیین و تفسیر می کنند.

کلمات کلیدی:

ارزیابی، تاب آوری، سیلاب، تحلیل عاملی، تهران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1900488>

